

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 300.

V Ljubljani, v sredo 31. decembra 1884.

Letnik XII.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEČ“,

edini slovenski konservativni dnevnik,

nastopi s 1. januarjem 1885 XIII. leta svojega izhajanja. Ker je mnogim č. g. naročnikom sedaj naročnina pri kraji, prosimo jih uljudno, naj jo izvolijo o pravem času ponoviti, da se jim bo zamogel list tudi zanaprej redno pošiljati. Ob enem naj pa, kakor do sedaj, tako tudi na dalje blagovoljno po ustrajnem razširjanju list podpirajo.

„Slovenec“ velja za Ljubljano ne da bi se na dom pošiljal:

Za celo leto	13 gl. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računí 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Kontrola pri hranilnicah in bankah.

Ko je naš deželni zbor letos pretresal postavo, po kateri naj bi imel deželni odbor nekako nadzorstvo ali kontrolo pri Ljubljanski hranilnici, zagnali so bili naši nasprotniki strašanski vriš, češ, da deželni zastop nima nobene pravice se vtikati v društvene zadeve in govoriti o porabi društvenega premoženja. In še te dni trosila se je po mestu govorica, da se hoče hranilnično društvo nad narodno stranko, ki je glasovala za omenjeno postavo, nekako znositi s tem, da narodnim zavodom letos ne bode dovolilo nobene podpore, kakoršno so dobivali od njega druga leta. Tak sklep bi bil zlasti sedaj, ko je dežela vsled propada eskomptne banke silno zbegana, jako velika napaka, ker bi ljudje iz tega sklepali, da je hranilnično društvo res le strankarska naprava, ktera od dežele pač rada prejema, pa ji nič ne daje. Ravno te dni pa, ko se je pretresalo vprašanje, naj li naša hranilnica pomaga eskomptni banki ali ne, pokazalo

se je, da je pri hranilničnem vodstvu še modrih mož, katerim je v resnici mar za blagor kranjske hranilnice, ki vestno pazijo, na sebi v oskrbovanje izročeno premoženje, in se skrbno varujejo, da bi z napačnim ravnanjem tega našemu ljudstvu tolikanj priljubljenega zavoda ne spravili ob dosedanje zupanje. Zato smo prepričani, da hranilnično društvo ne bode naredilo prej omenjene napake, ampak da bode z letos pridobljenim dobičkom nepristransko obdarovalo vse raznotere zavode, katerih se je bilo spomnilo lani, in jim morebiti še ktere nove pridejalo.

G. Svetec je v deželnem zboru obširno in jasno dokazoval, da svojega nasveta ni stavil iz strankarskih namenov in hranilničnemu društvu na kvar, ampak da bode zupanje našega ljudstva do tega denarnega zavoda še rastlo, ako bode videlo, da je društvo pod nadzorništvom dežele, in se ljudem ni bati, da bi se z njihovim premoženjem slabo gospodarilo. Ugovarjalo se je tedaj, da take nove kontrole ni treba, ker ima že vlada svojo nadzorovalno pravico, toda ravno dogodki novejšega časa, ko je Dunajska eskomptna banka po goljufijah svojega ravnatelja prišla ob dva milijona goldinarjev, ko je na Českem silen polom stresel zemljiščno-kreditno društvo, ko je bilo pri nas Zenariju mogoče kranjsko eskomptno banko okraštiti in ogoljufati za več kakor 100.000 goldinarjev, in ko so tudi pri raznih drugih bankah raznotere goljufije prišle na dan, pokazalo se je, da dosedanje vladino nadzorstvo ne zadostuje, ampak da je treba pojestri kontrolo pri bankah gledé denarjev in vrednostnih papirjev, ki jih jim ljudje izročujejo. Neki telegram z Dunaja 28. t. m. res tudi poroča, da v ministerstvu že delajo potrebne priprave za to, in tudi pri nas še taki krogi, ki so se prej hudovali nad kontrolo, ktero je g. Svetec v deželnem zboru zahteval pri kranjski hranilnici, sedaj pripoznavajo, da je treba pri bankah in denarnih zavodih, kateri imajo opraviti s ptujim blagom in premoženjem, ojestrejšega nadzorstva in zdatnejše kontrole, kakoršna je bila do sedaj. Morda bodo ti ljudje sedaj prevideli, da g. Svetec predlog ni bil odveč, da ni bil stavljen iz nagajivosti do hranilničnega društva, ampak edino le iz dobrohotnega namena, da bi bilo hranilnici izročeno premoženje

našega ljudstva bolj varno in brezskrbno. Morda bo ta predlog tudi pri slavni vladi, ki mu prej ni bila posebno nagnjena, sedaj našel več milosti in vspeha.

Z ojestrejo kontrolo samo pa ne bo še vse opravljeno. treba je drugačne notranje osnove naših bank in denarnih zavodov. Po dosedanji postavi so upravni svetovalci ali odborniki pravi oskrbniki in voditelji bank; ta upravni odbor ima pravico z bankinim premoženjem gospodariti, banko preiskovati, knjige pregledovati, denarje prešteti itd., da se prepriča, je li vse v redu in pošteno. Ako pa upravni svet to svojo dolžnost zanemarja, ako le površno kontrolira in preiskuje ter goljufij ne zapazi, mu postava ne naklada nobene odgovornosti. Upravni odborniki denarnih zavodov, piše „Triester Tagblatt“, so toraj najsrečnejši in najbolj zavida vredni ljudje. Ako se banki dobro godi, jim denar delničarjev donaša lepe nagrade, ako ji gré slabo, zgubé le denar delničarjev. Ako propade in pride v konkurs, zgubé le delničarji svoj denar, ako jo kdo okrađe, odnese zopet le denar delničarjev. Upravni odborniki imajo toraj zmerom dobiček, zguba zadeva edino le delničarje. Ako ima reč žalosten konec, se vstrelí kak vodja ali uradnik; nikdar pa se ni še slišalo, da bi se bil vstrelil kak upravni odbornik. K večemu, da delničarji pri kakem obnem, zboru nekoliko zaropotajo in upravnemu svétu izrekó nezaupnico, ako je slabo gospodaril. Delničarji zgubé svoj denar, ravno tako oni, ki so v banki kaj zastavili ali naložili, vodje in kasirji zgubé življenje, upravni odborniki pa še ob svojo dobro voljo ne pridejo. To je korenina vsemu hudemu. Pri naših bankah se mogočnost ne vjema z odgovornostjo. Upravni svet ima vso moč, pa nima nobene odgovornosti. Delničarji mu zaupajo gospodarstvo, hranitev in nadzorstvo svojega premoženja. Ako se pa to premoženje pod njegovim varstvom zapravi, ako se vpríčo njega krađe, imajo delničarji pravico upravnemu svétu dati — nezaupnico. Ako bi bili upravni odborniki po postavi zavezani, na tak način zapravljeni denar delničarjev povrniti, ako bi morali za sebi izročeni denar dobri stati, bi se pač nikdar ne mogle goditi take reči, kakoršne so sedaj prišle na dan.

LISTEK.

„Dvanajsterim večerom“ dodatek.

(Konec.)

Razodenite že enkrat, vi brezverci, jasno svoje proti-krščanske namene, ktere znate tako previdno zakrivati; da, vrzite že z obličja krinko, ki priprostemu brani zreti vam v obličje; pokažite očitno, kaj mislite in nameravate, in potem pojdite in vprašajte slovenskega kmeta, to zaslombo naše prihodnosti, vprašajte ga, ali hoče za vami in z vami, in prepričali se bote, da slovenski narod ne misli in ne čuti z vami, ker hoče ostati zvesti sin katoliške Cerkve. Toraj tisto bahanje nekega liberalnega časnika: „Ves narod je za nami“ ni bilo drugzega, kakor vedeča in navestna laž. Ne, ne za vami, vi liberalci, narod slovenski je in hoče ostati katoliški. Ta volja narodova morala bi biti vsakemu sveta, posebno pa v naših časih, ko se tako zeló povdarja narodovo pravo in svoboda vesti.

Pred vsemi drugimi pa bi imeli to vedeti pes-

niki in pisatelji slovenski, ki prevzamejo častno nalogo slovenski narod podučevati in blažiti. Vedeti bi morali, da narod ta izneveriti krščanstvu in odtrgati ga od katoliške Cerkve, je toliko, kakor odtrgati ga siloma od preteklosti, in posaditi ga na nova tuja tla. Znao je pa, da se po naravnem zakonu prihodnost razvija le iz preteklosti, zatoraj je vsako silno odtrganje sedanosti od preteklosti protinaravno in zdravemu razvoju naroda pogubno. In res, odtrgati narod od preteklosti njegove, je zamoriti v njem stare tradicije in zbrisati iz njega spomin na nekdanje stare čase. Ne tajimo sicer, da so ti časi za narod naš polni trpljenja in britkosti, a vendar so slavni, in ko bi tudi ne bili, vendar so naši, kakoršnikoli so. Zadnjič mora narod, ki se izneveri svojim tradicijam, svoji zgodovini, zgubiti ljubezen do domovine. Zakaj namreč ljubimo domovino, ako ne posebno in pred vsem zaradi tega, ker je zemlja naših očetov, ker krije v sebi njihova trupla, spomin njihovih krepostnih činov? Da, zgodovina naša, našo slavo, naš narod pokoplje oni, ki mu vzame krščanstvo.

Kdor hoče toraj ta narod naravno odgojevati z besedo ali s pismom, mora se z njim postaviti na njegovo stališče, na krščansko stališče. Zajemati mora iz preteklosti slovenskega naroda, in ker je ta krščanska, mora tudi on zvest ostati krščanski preteklosti in njenim tradicijam, zvest onim principom, po katerih se je nekdanja zastarela Evropa in človeštvo prerodilo. Še več. Pisatelj kot pravi umetnik, mora v preteklosti stoječ in iz nje govoreč, narodu duševno oko tudi v prihodnost obráčati; ker je pa narod svojo prihodnost položil v naročje katoliške Cerkve in se hoče le na podlagi krščanstva dvigniti k viši dovršenosti in napredku, zato mora tudi pisatelj takemu narodu svoje vzore kazati v oni luči, ktero je krščanstvo človeštvu prižgaló, od krščanske vere navdihnjen mora tudi svojim umotvorom vdihniti poveljavnega duha krščanskega, ki prešinja vse človeške razmere. Zatoraj pa pravi slovenski umetnik je le tisti, ki Slovincem upodoblja krščansko čeznaravno lepoto. Ako pa že tega noče, smemo zahtevati, naj vsaj ničesa ne izraža kar je krščanstvu nasprotno, naj ne taji resnic, brez

V tem smislu bo treba toraj postaviti prenameriti; upravni odbor morajo biti vsaj odgovorni za denar, ki ga kat ali goljuf odnese iz blagajnice, katero so oni imeli v svojem oskrbovanju. Potem lahko živijo in denarja lakomni ljudje gotovo ne bodo več tolikanj hpeneli po takih upravnih službah, katerih so ozdaj tako hlepno iskali in se pri njih mastrat na veliko škodo delničarjev.

Eskomptna banka Ljubljanska.

Naj zdaj še dostavimo, kar se je še zvedelo o eskomptni banki Ljubljanski. Upravni svet je 27. t. m. sklenil napovedati konkurs; toda že drugi dan je ta sklep zopet ovrgel ter sklenil prositi upnike, da bi mu dovolili moratorij ter čakali na svoje denarje do konca l. 1885. Razposlali so do vsih pismo, v katerem jih prosijo, da naj v treh dneh odgovorijo, so li s tem zadovoljni ali ne. Kolikor se pa čuje, mnogo vložiteljev ne mara banke čakati, ker bi bil tak moratorij veliko bolj njim na korist, ki so banko molzli, kakor pa njim, ki so svoje pošteno zaslužene denarje v njej nalagali. Toraj skoraj drugače ne kaže, kakor da bo banka napovedala konkurs. Pri vsakem konkurzu pa ima državno pravdnštvo preiskovati, je bil li zadolžen ali ne. V tem slučaju bi prišel upravni odbor v preiskavo, in ko bi se pokazalo kako zadolženje njegovo, bi vložniki imeli vzrok, od upravnega odbora tirjati povrnitev denarja, ki je prešel po njihovem zadolženju. Res se po mestu govori, da hočejo nekteri pravniki, ki imajo v banki naložene denarje, sodnijsko prijeti upravni svet in od njega zahtevati povračilo, ako bi banka tudi ne napovedala konkurza. Zmešnjava je toraj čedalje večja, Bog daj, da bi se le ugodno razvozljala, in da bi nedolžni ne trpeli za grehe, ki so jih delali drugi.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. decembra.

Notranje dežele.

Šest tisoč duhovnov iz cele Avstrije podpisalo je peticijo za *uravnavo kongruo*, in jo bodo po novem letu izročili državnemu zboru. Škofje dotične peticije sicer niso podpisali, pač pa se strinjajo z njeno vsebino popolnoma. Povsod se giblje za duhovščino preimeno vprašanje o uravnavi kongruo, le v naši domovini je o tem vse tiho, kakor v grobu. To je skoraj znamenje, da se za o uravnavanje naša duhovščina ne zanima ravno preveč, da ako se ne motimo, se ga še skoraj boji in menda tudi po pravici, kajti ako bode država za duhovnike skrbela, se jim zna naposled tako goditi, kakor na Pruskem. Po uravnavi kongruo se bo tu pa tam kakemu duhovniku zboljšalo gmotno stanje njegovo, večina bo pa vendar-le iz dežja pod kap prišla.

Ni še davno, ko je po raznih listih oglasila se novica, da se na *Koroškem* pričenjajo priprave, ki na vpeljavo kulturnega boja v Avstriji kažejo. Pisalo se je z veliko nevoljo in iz tega stališča popolnoma opravičeno, da se odslej na dalje v Celovško ali Krško semenišče ne bode več bogoslovcev sprejemalo, kakor le po trideset. Danes smemo zatrdovati, da tista novica ni bila resnična, ampak poročevalci raznih časnikov niso reči prav razumeli. V Celovškem semenišču bode tudi zanjprej še 76 bogoslovcev prostor imelo, če se oglasijo, kakor je

kterih krščanstvo ostati ne more. Resnice pa, brez kterih krščanstvo, kot pozitivna vera, pade, so pred vsem te-le: da je Bog, oseben, nadsveten, zatoraj tudi resnica le ena; da je bistven razloček med dobrim in slabim; da ima človek v sebi duhovno dušo, zatoraj tudi prosto voljo. Kdor te naravne resnice v svojih spisih kakorkoli tají ali dvoumno o njih govori, je sovražnik krščanstva, sovražnik in izdajalec slovenskega naroda. To raj bi pretehtal vsak, ki se čuti poklicanega slovenskemu narodu pisariti.

Sicer pa, preljubi Mirko, me prav veseli, kar si mi zadnjič pisal, da si že omislil si raznih modroslovskih del in da ti bode odslej prva skrb filozofično se izobraziti, kar je, kakor sam priznaš, vsakemu omikanemu neobhodno potrebno, ako se noče dati drugim slepo za nos voditi. Morebiti da imaš še ktero vprašanje, še kak dvom; toda upam, da se bodem o teh in drugih rečeh s tebej še pogovarjal, ko se z Dunaja povrneš, ako se mi ne bo zdelo morda primerniše že pred zopet ti pisati. Zdrav ostani. Tvoj

Dr. Anton Mahnič.

bilo to do sedaj običajno. „Vaterland“ vé povedati, da minister nauka je škofijstvom le naročal, naj naznanijo o pravem času število sprejetih bogoslovcev, da se bode potrebna plača iz verne matice o pravem času nakazati zamogla.

Narodna stranka v *hrvaškem deželnem zboru* povabila je člane zmerne opozicije (Strossmayerjevo stranko), da naj volijo dva moža v regnikolarno deputacijo. Starčevičancev narodnjaki niso hoteli pozivati, ker so prepričani, da bi bilo vse bob ob steno, kajti prijatelji obeh Starčevičev ne pripoznajo pogodbe med Hrvati in Madjari za veljavno. Regnikolarna deputacija se bode sestavila na podlagi dotičnega kraljevega povabila, da se bodo morda z njeno pomočjo poravnale razlike med Madjari in Hrvati, ktere se spodtikajo ob ustavno pogodbo. Če se pa v resnici bode, je drugo vprašanje, če tudi je nekoliko upanja za to, ker v regnikolarni deputaciji ni Starčevičancev, kteri že a priori vsako pogodbo zmetujejo, kar nimajo prav. Ravno dandanašnji čas je tak, da se s pogodbami najlaglje in najvspešneje gospodari in bi taista i Hrvatom ne škodovala, ako bi se po pametnem potu določilo, kaj da se v bodočnosti na podlagi ustavne nagodbe ne sme več trpeti v državnem življenju. Poglaviten namen regnikolarni deputaciji je pa ta, da se ravno za bodočnost zabranijo samovoljnosti, ki ustavno nagodbo v obraz bijejo, od strani madjarskih uradnikov. Poleg te naloge ima pa hrvaški deželni zbor še drugo in ta je, da določi ali naj se prepoved, zadevajoča izključene Starčevičancev raztegne tudi na zasedanje deželnega zbora po novem letu ali ne; kajti število sej, za ktere so bili Starčevičanci izobčeni, ni še poteklo. Slična je bila podoba lansko leto in tedaj se je Starčevičancem vdeležitev dovolila.

Vnanje države.

Bohumski rudokopi nabrali so med sabo za *Bismarka* nekaj denarja, s kterim naj bi plačal tretjega ravnatelja v uradu za zunanjo politiko. Bismark je denar sprejel in se je delavcem zahvalil, rekoč, da če prav se denar ne bo za ta namen porabiti zamogel, ga vendar veseli zaupanje, ktero delavci vanj stavijo, zanašajoč se trdno na zboljšanje delavskega stanu po potu postave, ktero je Bismark nastopil v zvezi s cesarjem Viljemom.

Angležem je bilo že sto in stokrat žal, da se niso ob pravem času zadosti brigali za Angro Peken v Afriki in druge otoke okoli Avstralije, kjer so jim Nemci v zelnik všli in jim bodo škodo delali. Ta od celega sveta priznani pregrešek skušajo s tem prikriti, da jim bodo nemške naselbine ondi v trgovinskem oziru na dobro. Čem več nemških trgovcev se bode ondi naselilo, pravijo, tem več se bo lahko angleška trgovina razprostirala. Če le ne bo ravno narobe?

Vsaka reč ima svoj čas in tudi zvezda *Angleške* jela se je pomikati proti zapadu. Nečemo ravno trditi, da se Velika Britanija bliža razpadu, o tega ne; pač pa nam bo vsak rad priznal, da je njena slava že prekoračila svoj vrhunec. Kaj je bila Angleška do sedaj na morji, nam pač ni potreba popisavati in je zadosti rečeno, ako pravimo, da je že več desetletij semkaj veljala za izključljivega gospodarja vsega prekmorskega sveta. In glejte, kakor bi bil trenil, se je svet presukal. Nemci in Francozi jeli so Angležem v škodo zahajati ravno ondi, kjer so le-ti mislili, da jim nihče ne more do živoga. In kolikor dalje se pomika čas, tem večja je skrb, tem silneje pritiska mōra na zavest sebičnih Angležev, ki se s posebnim ponosom imenujejo gospodarje čez 300 milijonov duš. Posebno rapidno pa gre z Angleško in njenim vplivom navzdol, od kar je Gladstone državne vajete v roke vzel. Kjer se podstopijo, povsod jim spodleti. Toda kaj še to, to bi se že še dalo prenašati, ko bi le Nemci ne bili pričeli vsiljevati se jim v prekmorske naselbine in jim ondi v trgovini konkurencu delati; Nemci imajo poleg sreče in poguma tudi še sočutje ondašnjih narodov na svoji strani. Tudi temu so edino le Angleži vzrok s svojo sebičnostjo. Namesto da bi bili za razvoj in napredek narodnega gospodarstva po naselbinah skrbeli, gledali so sebični kramarji le na to, kako bi pridobljene naselbinske pokrajine do dobrega izmolzli. To jim je naklonilo neznosno sovraštvo urojencev na glavo. V južni Afriki ga ni človeka, ki bi ga ondašnji domačini huje sovražili mimo Angležev. Nespravedljivi so jim Bojerci tudi v južni Afriki živeč. Le-ti, ker si ne morejo ognja maščevanja nad njimi pogasiti, jeli so se od njihove bližine seliti na vse kraje široke Afrike, le da bodo Angleže spred oči zgubili. In kdo hoče biti porok, da si bodo znali ohraniti Kapsko deželo v južni Afriki? Kakor ondi delnice dandanes stojé, je čisto lahko mogoče, da se bodo danes ali jutri sprijeli z Nemci za one pokrajine in tedaj bi bil joj čez joj za Angleže, kajti z Nemci v zvezi dvignili bi se tudi vsi Bojerci, Culukafri in drugi zatirani Afrikanci proti svojemu zatiralecu. Sueški prekop že tako za Angleže nima več veljave, kakor za kako drugo državo. Ako se pa Francoska in Laška ondi vgnjezdite in pred se za stražo vsaka po nekaj velikih kazematične poslavite, potem je kaj lahko mogoče, da bi Angležem tudi ondi predla, kedar bi hoteli prav hitro v izhodnjo Indijo, pa bi krajšo pot zaprto našli, ob Kapu bi jih pa Nemci strašili. Kje bi bilo tedaj gospodarstvo sveta?

V *Tonkinu* je vse tiho postalo. Menda se oboji na delo pripravljajo; Francozi, ker čakajo po-

moči, Kitajci se pa zbirajo. V glavnem mestu „nebeškega kraljestva“ (Kitajskega) v Pekingu so pogodbo, ktero so Kitajci s Francozi v Tsien-Tsinu sklenili, popolnoma zavrgli in vse po vojski vpije. Francozom mora že smodnik dišati, kajti nestrpno zahtevajo iz domače dežele pomoči, ktera jim bo še le konec januarja došla. Mesec dni pozneje, konec februarja mislijo se pa „zares“ sprijeti. Admiral Courbet, ki si je do sedaj že marsikako lavoriko priboril v kitajskem vodovji, zbolel je kar nenadoma silno nevarno in zahteva, da ga pokličejo domu, kjer se mu bo mogoče zdraviti, kakor to Evropejcu ugaja. Tako se Francozom godi v Aziji. V Afriki so se pa v neke spletke zapletli z mednarodno družbo, ki bo ob Kongu novo neodvisno državo ustanovila, o kateri smo že večkrat omenili. Tako so se bili neki razkačili, da so si z orožjem v roki nasproti planili in to na zemlji, ki je pod francoskim pokroviteljstvom, o kateri pa mednarodna družba trdi, da je njena lastnina. Povod je bil prepir med zamorei in Holandčani, kterege je francoske ladije poveljnik, ktera ondi za varstvo stoji, z vojaško močjo rešiti mislil. Pustil je ondi podčastnika in nekaj mož, kterege so pa neki silno prezirali in so mu v obraz zabavljali. Na to so se poslužili orožja.

Tako smo dokončali leto tudi v tem (političnem) predalu. Naj nas imajo čč. naročniki in bralci izgovorjene, če jim čez leto znabiti to in uno ni bilo po všečnosti. Politika je sploh čudna stvar, ki nima le devet glav, kakor tista žival po grškem basnoslovju, ampak neštevilno. Dalje je politika najbolj suhoparna in dolgočasna reč nekterim, da je zeló malokrat čitajo, drugim pa zopet imenitna in važna, da dotično vselej najprej čitajo. Po tem takem je pa tudi očitno, kako težavno je za časnikarja vsem vstreči. Zato prosimo v tej stroki potrpljenja in prizanašanja naših čitateljev. Prizadevali si bomo tudi zanjprej nekako srednjo pot hoditi. Naznanaovali bomo vestno in zvesto politične prigodke domače in inostranske, ogibali pa se malenkostnih vesti, ker gotovo nas in naše čitatelje malo briga, kaj so pri dvornem obedu v Belemgradu pili ali jedli, koliko dreves je Gladstone lastnoročno v svojem vrtu posekal, kolikokrat je Bismark kihnil med svojim govorom itd., še bolj se bomo ogibali nerodovitnega časnikarskega ugibanja. Le zvesti poročevalci hočemo biti, prihodnje prigodke naj si pa potem vsak sam sestavlja, če ga veseli, ali pa naj blagovoljno počaka, da jih pozneje „Slovenec“ naznani. Na svidenje v novem letu!

Izvirni dopisi.

Iz *Bohinjske Bistrice*, 29. dec. (*Blagoslovljenje nove cerkve*.) Vesel dan za našo faro bil je dan 7. decembra ali druga adventna nedelja, ko smo obhajali blagoslovljenje naše nove farne cerkve in velikega altarja. Že poprejšnji dan je pokanje možnarjev, prelepo in premilo pritrkavanje zvonov, vsa z zastavami okinčana cerkev glasno klicala faranom, da so spolnjene njih presrčne želje, da bodo smeli skoraj pristopiti k službi v prelepo cerkev, ktero so s tolikim trudom in stroški sozidali. Kdo bi tudi zameril faranom, da so res tako težko pričakovali blagoslovljenja nove cerkve, ker stara iz dilj za silo napravljena cerkev bolj kaki baraki kakor hiši božji podobna, je bila res žalostna, le za silo se je zamogla služba božja opravljati. Marsikteri tujec, ko je prišel v to cerkev, pomiloval je duhovna pastirja, pomiloval pa tudi ljudstvo.

Naj tukaj tudi omenim, da silno vesel dan za celo faro je bil že tisti dan, ko smo v nedeljo poprej po poludanski službi božji prenesli novo podobo farnega patrona sv. Nikolaja, potem podobe ss. Petra in Pavla, ki stojita na vsaki strani sv. Nikolaja na velikem altarju, v novo cerkev in postavili na altar. Nosili so podobo sv. Nikolaja cerkveni, farni in podružniški ključarji, vsi v najlepšem oblačilu, podoba sama pa tudi je bila okinčana z venci in šopki, ktere so darovale pridne naše bohinjske dekleta. Druge podobe, dva angelja, ki stojita poleg trona sv. Nikolaja in dva prekrasno izdelana in velikanska kerubina, ki klečé molita najsvetejše Rešnje Telo, so pa nosili zali in krepki naši fantje. Res lepo je bilo gledati ta sprevod, kterege je spremljalo obilno ljudstva. Med pokanjem možnarjev in lepim zvonjenjem prinesli so vse te podobe in jih postavili na prelepi altar, kterege je prav umetno izdelal naš rojak g. Matija Ozbič in njegov sin iz Kamnika, o kterem pa hočem prihodnjič kaj več spregovoriti.

Če je bil pa že ta dan tako vesel za nas vse, kako vesel je še le res zamogel biti dan, ko je bila

cerkev v služb božjo blagoslovljena, blagoslovljen pa tudi altar, na katerem naj se ima ponavljati nektrava (aritevečnemu trojedinemu Bogu.

Že poprejšnji večer, ko so prišli prečast. gosp. dekan, Jože Razboršek, zbrali so se naši vrli pevci pod njim pevovodjem, g. Nik. Bernardom, vsi s srečo v rokah pred farovžem in obdajali so jih fantje depimi lampioni v različnih barvah. Med tem pa, k so daleč na okrog donele premile pesnice in ptali možnarji, bila je cerkev bengalično v različnih arvah razsvitljena.

Gosp. dekan so občudovali prelepo petje naših vrlih pevov, kateri pa tudi dobro napredujejo, ne le v navadam, ampak posebno še v cerkvenem petju, kar so rugi dan pri slovesni sv. maši tudi res v djanji pokazali. Komaj odbije polnočna ura, že zvonovi nmanjajo faranom, da je prišel tisti presrečni dan, k bodo prvokrat zamogli moliti Jezusa v presveten Rešnjem Telesu v novi cerkvi.

Isso zastonj klicali zvonovi, ne zastonj pokali možnarji, kajti od ranega jutra do 10. ure nabralo se je bilo toliko ljudstva, ne samo domačih faranov, ampak tudi tujcev, da se je vse trlo okoli cerkve. Ko odbije deseta ura, pomika se prelepa procesijaduhovnov in vernega ljudstva od župnijske hiše pri novi cerkvi. Duhovni se ostavijo pred cerkvijo prisrednjih vratih in se začne blagoslovljenje. Gosp. dekan, sam vrli pevec, zapoje s premilim glasom pro antifono, ljudstvo pa tiho in mirno do solz gijeno gleda to slovesnost in v srcu daje hvalo in zavalo Bogu. Ne bom tukaj popisoval posameznih ceemonij pri blagoslovljenji nove cerkve, ker predleč bi me peljalo, ampak omeniti le hočem, da kj po blagoslovljenji cerkve in altarja, stopili so g. dekan na prižnico, in so sami do solz ginjeni v drnatem govoru popisovali zgodovino nove cerkve, posebno nesrečo, ktera se je bila zgodila, ko se je podrl zvonik in tudi velik del cerkve porušil.

Niso se mogli g. dekan solz zdržati, ko so se spominjali tudi svojega nekdanjega sošolca, č. g. kaplana Janeza Jerala, kateri je našel smrt pod razvalinami porušene cerkve, in tudi marsiktera solza se je vtrnila iz oči poslušalcev, posebno, ko so rekli, da g. Janez Jerala, vaš nekdanji duhovni pomočnik, se tudi danes gotovo z vami vred vašega veselja vdeležuje, ker z nebes gleda na svoje nekdanje Bistriške farane.

Dalje opominjajo poslušalce, posebno farane, naj posebno danes zahvalo dajo trojedinemu Bogu, naj se pa tudi hvaležno spominjajo vseh dobrotnikov nove farne cerkve, katerih imajo veliko med duhovnimi pastirji in tudi med vernim kranjskim prebivalstvom, posebno naj se prav živo spominjajo danes in vselej, ne le sami oni, ampak tudi njih otroci in otrok otroci ranjkega knezoškofa Ljubljanskega, Janeza Zlatousta Pogačarja, največega dobrotnika te cerkve in naj molije zmiraj za njih dušni blagor. (Naj tukaj omenim, da res vsako nedeljo in vsak praznik in pri vsaki očitni službi božji se moli za vse dobrotnike naše farne cerkve sploh, prav posebej pa še za r. knezoškofa Janeza Zlatousta.) Ta navada, mislim, se bo tudi ohranila. Posebno ginljivo je bilo, ko so se g. dekan v imenu vseh faranov zahvalili našemu čast. g. župniku, Janezu Mesarju, kter so res veliko prestali pri zidanju te cerkve, kter so skozi celih dvajset let darovali vse svoje moči in premoženje le za novo cerkev. Videlo se je pa tudi g. župniku, da ta dan je bil gotovo za njega najsrečnejši, ker bile so spolnjene gotovo tudi njegove presrečne želje, kakor je tudi potem pri obedu med drugimi napitnicami sam rekel, da ves njegov trud in vse trpljenje je danes pozabljeno, ko je videl, da se je prvokrat Jezus Kristus v tej cerkvi daroval nebeskemu očetu.

Po pridigi bilo je darovanje za cerkev, kterege se je vse pričujoče ljudstvo vdeležilo in tudi prelepa svotica se nabrala. Darovanje je trajalo poldrugo uro.

Svotico darovanja sta tudi pomnožila dva bližnja duhovna, katerih jeden se ni mogel vdeležiti te slovesnosti, pa je čez hrib poslal lepi dar, in to je č. g. Anton Jamnik, župnik v Sorei, drugi pa je č. g. Matija Zarnik, župnik v Srednjevasi v Bohinji, kateri je že poprej večkrat iz lastnega premoženja marsikteri goldinar dal, čanes pa je položil cekin začet v desetaku. Srčna hvala obema gospodoma! Po darovanji je bila slovesna sv. maša med obilno asstenco, ktero so darovali preč. gosp. dekan sami, med ktero so se naši pevci in tudi naš nadučitelj, g. Jakob Mencinger, na novih orgljah pokazali res za mojstre.

Po sv. maši bila je še zahvaljena pesem in blagoslov s Najsvetejšim.

Vsa ta slovesnost blagoslovljenja cerkve in altarja trpela je do polu dveh popoldne.

Naj tudi pri tej priložnosti omenim, da vso to slovesnost je močno povzdigovala prostovoljna požarna bramba, ktera se je letos pod vodstvom sedanjega vodja požarne brambe, g. inženirja Leopolda Bökelnja ml., in gosp. župana Janeza Mencingerja, ustanovila.

Z Dolenjskega, 28. decembra. (*Grenak, pa dozorel sad.*) Spominjam se še, kako smo se v šoli posluževali pri matematičnih problemih enega dokaza, ki smo ga imenovali „dokaz ad absurdum“.

Takih dokazov, žalibog, je zdaj poln ves svet. Liberalizem je vso človeško družbo, od temeljna do vrha prestrojil po svojih načelih, in pripeljal je tako ubozega človeka do široko zevajočega propada — dokazal je, da njegova načela niso bila in niso, in ne morejo biti prava. Kolikor hujši pak so nasledki, toliko slabši in pohujšljivi morajo biti njihova načela, toliko zlobniši in hudobniši tisti, ki take načela vcepljajo in vpeljujejo.

Ne bodem se spuščal o tem v daljni razgovor; za zdaj omenim le enega takih načel, ki se gotovo sme najpogubonosnišim prištevati: jaz mislim načelo, na kojim je postavljena sedanja ljudska šola.

Namen ljudske šole bi moral biti, pripravljati otroke za dobre podanike cerkve in države. Kjer se to ne dosega, tam se tudi ne dosega namen šole. A ravno sedanja ljudska šola, ona ne dosega tega namena: kajti, da molčim, kako plitvo so podučeni otroci v najvažnejših in njim najpotrebnejših strokah, ko zapusté klopi ljudske šole: moram še reči, in tega mi nobeden dosledno misleči ovreči ne more, da sedanja šola pohujšuje otroke, ter jih vzreja v zločince. V dokaz resničen dogodek, ki bi se pa morda lahko večkrat primeril.

Nekje na Dolenjskem (kraja ne morem imenovati, nekteri ga nazivajo „dolenjski paradiz“) ste dve šolarici vlomili v zaklenjeno sobo ter odnesli več reči. Priđe se jima na sled, in odvedejo ji sodniji. A sodnija prepričana o zločinstvu, dostavi ondotnemu županstvu svojo razsodbo, glasečo se: „Ivana B. in Marija Z. ste bili s tukajšno razsodbo dne 17. septembra 1884 krivi spoznani prestopka tatvine, ker ste iz zaklenjene sobe vkradle več reči, vrednih 3 gld. 95 kr. Zarad tega, ker obsojeni še niste 14 let stari, se odstopite po § 273 kaz. zak. slavnemu županstvu kot oblastniji za varnost, ktero se prosi, da imenovani dve tatici primerno strahuje in pokori.“

In župan? — On ji resnično kaznuje, tako, da bote pomnili, kdaj ste kradli, kajti povabi ji v svojo pisarno in tam ste bili primorani bojé celih pet minut klečati!! — Vprašam, ali ni to pohujšljivo? ali se ne pravi to vzgojevati otroke zločincem?!

Toda vem, da bode kdo ugovarjal, da so bili hudobni otroci tudi za časa prejšnje šole. I jaz to pripoznam; toda oporekati moram, da bi se bile otročje hudobije godile poprej v tem številu, in po takem premišljenem načinu in s tako hudobijo kakor pa sedaj. Kajti poprejšnja šola poznala je tudi strahovanje za take hudobne otroke, in šiba je marsikterega navodila na pravo pot, ter ga obvarovala časne in večne nesreče. A sedaj je vse drugače. Otrok smé do 14. leta samopašno živeti; kajti šolska kazen je odpravljena, sodnija pa ga smé še le kaznovati, ko je že 14. leto dopolnil.

In taka odgoja otrok — je-li mogoče, da bi ona zamogla imeti toliko chauvinistov? Da, človek zdrave pameti, bi to zanikal; vsakdanja skušnja pak nas tega prepriča. Naj bi taki chauvinisti prišli na kmete, naj bi se prepričali s svojimi ušesi, kako sodi o taki vzgoji priprost kmet, in naj bi se, ker sami ne znajo, ali nočejo znati, učili od šolske mladine doslednega mišljenja, ter kako se take postave do skrajne posledice izpeljujejo!

Da pa tu po vetru ne maham, evo dogodek iz ravno tistega kraja! Bilo je na praznik brezmadežnega spočetja Matere božje t. l. Zbralo se je mnogo ljudi pri popoldanji službi božji, med njimi tudi mnogo šolarjev. Po službi božji pak se vname pretep med šolarji, in to — kako premišljeno, kako sistematično! Eden je prinesel kol z žebli nabit; eden cepec; tretji zopet 1-3 m. dolg kol, četrti železno kladvo — drugi pa polne žepu kamnja. Tekla je že kri, ko se še „nadepolni paglavec sedanje šole“, ki še prvega sv. obhajila ni opravil, oglasi: „Daj mi sekuro, da ga prekoljem“. Da ne bi jih

bili razpodili možaki, Bog vé, kaj bi se bilo še vse zgodilo!

Vprašam, ali se je kaj takega godilo poprej? Ne rečem, da bi si ne bili tudi poprej tu ali tam kterikrat šolarji kaj po laseh pobrskali in tudi kaj stepli, a po sekiri ni nikdo klical, toda če se je to zgodilo, sledila je tudi vselej kazen v šoli. In zdaj?! — Taki hudobneži ostanejo brez kazni; kajti učitelj si jih ne upa kaznovati, če še župan nima toliko poguma, da bi, pozivljan od sodnije, kaznoval mlade zločince! Tako daleč smo toraj prišli! Res, slabo znamenje časa! Tisti, ki jim je od Boga dana šiba stahovalka, tisti so jo izpustili iz roke, in vzeli so jo v roke tisti, katerim je v strahovanje namenjena. Vstanovitelj sedanje šole hotli so Boga prepričati laži, ako on zapoveduje: „Ne odteguj otroku strahovanja, zakaj, če ga s šibo vdariš, ne bo umrl!“; podali so nam pa le „dokaz ad absurdum“, in oni imajo na vesti, da so s svojimi napačnimi načeli mladino, t. j., bodoče podanike cerkve in države, pripeljali do tiste postaje, o kateri govori večna Resnica: „Le gladi sina, in on te bo imel v strahu“. In take pospešitelje človeške omike in prostosti naj bi še hvalili?! — Ne, nikdar ne! Za take, in vse njihove pristaše verni katoličan in katoliški državljan nima druge hvale, kakor le rimskega pisatelja: Quos ego!

Nasproti pa se obračamo do vas, merodajniki, do vas, pravi prijatelji človeštva, do vas, kojih srce z našim srcem vred žaluje nad takim vspehom ljudske šole: delajte z vso svojo močjo in zgovornostjo na to, da zopet dobimo tako ljudsko šolo, ki bo zamogla slabo nagnjenje v otročjih sreih zatirati: sicer bođe kmalo premalo sodnikov, premalo zaporov in premalo bajonetov, da bi anarhizem zatrl, ker „der schrecklichste der Schrecken ist der Mensch in seinem Wahn“. (Pošast vseh pošasti je človek v svoji zmoti.) In kaj je anarhizem, socializem drugzega, kakor zmota, blodnja. „Je pot, ktero ima človek za pravo, a nje konec je poguba.“

Domače novice.

(*Duhovščina Ljubljanska*) poklonila se je danes mil. knezu in škofu, da jim je voščila erečno novo leto. Govoril je preč. g. stolni prošt Zupan, se spominjal škofa Gruberja, ki je bil kot tujec prisel v našo deželo, pa pri duhovščini in vernem ljudstvu našel toliko ljubezni in spoštovanja, da je pri svojem odhodu v Solnograd na Ljubelu še jedenkrat blagoslovil deželo kranjsko in se Bogu zahvalil za vse dobro in za obilne tolažbe, ki jih je tukaj našel. Tudi sedanji škof se smeje za trdno nadjati, da jim bota ljudstvo in duhovščina vedno v ljubezni in pokorščini vdana, in naj bi tudi oni po dolgoletnem pastirovanji blagoslovljali našo deželo in Bogu zahvalili za vse dobro in za vse tolažbe, ki jih bodo vžili. Knez in škof odgovarjali so jako ljubeznjivo in voščili tudi srečno novo leto ne le vsi duhovščini skupaj, ampak tudi še vsakemu posebej, rekši, da hočejo te voščila izročiti v molitvi tudi Bogu. Omenjali so med drugim, da je slovenski narod zares veren, svojemu škofu in duhovščini vdan narod; ko bi se pa pričele razprtije v verskem oziru med njim, bi bil zgubljen. Veseli jih, da je ravno to misel večeraj izrazil „Slovenec“, in zato priporočajo slogo in edinost. — V petek se podajo knez in škof, kakor smo slišali v Gorico, da se poklonijo nadškofu in ob enem vdeležé posvečevanja Poreškega škofa dr. Flappa, ki se bo vršilo v nedeljo. V ponedeljek se zopet vrnejo v Ljubljano nazaj.

(*Pridigi*) za poslednji dan leta bili ste danes v Šenkavži in pri sv. Jakobu. V stolni cerkvi pridigoval je duhovni svetovalec in profesor veronauka na c. kr. tukajšnji veliki realki, preč. g. Križnar.

(*Prof. Šuklje*) je prestavljen na akademično gimnazijo na Dunaj.

(*Okrajni šolski nadzornik za okraj Kočevski*) postal je namesto bolnega viteza Gariboldija gosp. Ambrož, gimnazijski profesor v Kočevju.

(*Žaloigra „Zrinski“*) ponavljala se bode na korist zgradbe novega narodnega gledališča v Zagrebu v nedeljo 4. dan januarja. Dramatično društvo čuti se obvezano to predstavo prirediti v smoter hvaležnosti, kajti vodstvo gledališko je bratske prijaznosti, kadarkoli je bilo gledé oprav treba radovoljno in brezplačno posodilo krasno, dragoceno garderobo. Smelo toraj trdimo, da se tudi ta večer razprodajo vsi prostori, k čemur naj pripomorejo

tudi vnanji narodnjaki. Zeló obširna igra se je pa, ne da bi bilo predstavi v škodo, primerno okrajšala in se končá ob 10. uri.

(*Žrebanje*) pričelo se je danes za srečke, ki so se izdale na korist zidanja „Narodnega doma“ in bo menda tri dni trajalo.

(*Umrli je*) včeraj, 30. t. m., na svojem posestvu v Semiču vpokojeni stotnik Kunčič. Poznan je bil zaradi svoje nenavadne debelosti na daleč okrog.

(*Neopravičene novosti*) razširjajo se po Trstu, da se je v Ljubljani vsled poloma na eskomptni banki več do sedaj trdnih trgovskih hiš majati jelo. Naj se le nič ne bojé, do sedaj se ni še nobena podrla! Toda spas a parte; ni prav, da se v „Tr. Ztg.“, ktera vendar za uraden list veljá v vseh trgovskih krogih, take novice za gotove razširjajo, dokler se niso obistinile. Trgovcu škoduje vsaka sapica, ki le od daleč eika na to, da bi ga danes ali jutri utegnil „krah“ zadeti.

(*V Ribnici na Pohorji*) je, kakor se nam poroča, znani slovenski pisatelj, g. Peter Miklavec, v enem dnevu izgubil dobrega očeta in pridno sestro. Pokojnik bil je vrli katoličan, odločen in zaveden narodnjak, dolgoletni naročnik „Slov. Gospodarju“, o svojem času občinski predstojnik. Tudi marljivi sin Peter je bil nevarno vzhlel, pa je že nekoliko okreval in upamo, da bo zopet zamogel prijati za svoje spretno pero. Legar, ki je imenovancema nit življenja prerezal, obiskal je tudi tamošnjega gosp. kaplana; temu se je že toliko vzboljšalo, da zamore sv. mašo služiti.

(*Nepopisljiv strah*) nastal je na sv. Štefana dan v Beljaškem gledišči na Koroškem. Bog vé, na kakošen način se je na zgornji galeriji raznesel glas, da gori. Ljudje so kakor besni drli proti luknjam, ki za izhode ondi reže, ter se jih je vsled tega mnogo premečkalo in pretiralo. Povod nereda je bilo to, da je v bližnji vojnari nekdo vstrelil. Abotno ljudstvo táko!

(*Umor na Pragarskem*) nad židovskim skupljevalcem sena, Bauerjem, doprinesel je mesarski hlapec na Pragarskem, ki je zvečer poleg Bauerja v gostilni sedel in videl, koliko da ima trgovec denarja v žepu. Počakal je, da se je ta po večerji domu odpravil, ter se je prav po mačje za njim splazil. Vsekal ga je s tako silo od zad s sekuro po glavi, da se je Bauer takoj mrtev zgrudil. Pobral mu je 700 gold. denarja, zlato uro in verižico, prstane in druge vrednosti, ktere je vse potem na vrtu zakopal. „Glas ljudstva — božji glas“ označil ga je takoj za morileca in orožniki so ga prijeli. Tajil je, a ker ni mogel dokazati, kje je bil dotični čas, so ga zaprli. Po daljšem izpraševanju obstal je grozovit umor in je tudi povedal, kam je naropano blago spravil, kjer so ga tudi vsega našli. Sedaj ga imajo zaprtega v Slov. Bistrici, od koder ga bodo v Celje poslali.

(*Veselo in srečno novo leto!*) vsem prijateljem našega lista! Vredništvo.

Razne reči.

— „Grad Zagreb“ imenuje se avstro-ogerska ladjica, ki je nedolžnih otročičev dan pri Brijunskih otokih na pesku obtičala. Na globoko sta jo zlekla zopet vojna parnika „Triton“ in „Gemse“; preden se je pa to zgodilo, morala sta ji nekaj blaga odvzeti. Pripeljala sta jo v Pulj.

— V Aachenu na Nemškem so imeli pred svetim dnevom katoliški delavci, ki so se ondi združili v društvo „Arbeiterwohl“, svoj četrti glavni shod v zavetišču za mlade delavke. Tisto zavetišče vrlo napreduje in je pod vodstvom usmiljenk. Prostora imajo ondi sedaj za 193 odraslih delavk, od 14 do 20 let. Otvoril je shod fabrikant Franc Brandts z jednatim govorom o dolžnostih, ki jih imajo katoliški fabrikantje in gospodarji do svojih delavcev in pomočnikov. Povdarjala se je dalje misel, da je na Nemškem še mnogo mest, ki se premalo brigajo za podporo katoliških društev delavskih, ktera se posebno v poslednjem času s čudovitim vspehom razvijajo po vseh krajih nemške dežele. Ondašnje katoliško delavsko društvo ima med sabo tudi katoliške pisatelje za svoje ude, kteri mu skrbé za primerno berilo, ktero društvo samo zalaga in tako dobro reč razširjati pomaga. Do sedaj so izdali „Das häusliche Glück“ in pa „Der Schnaps“. Obe knjigi razprodali ste se že v tisočih odtisov in ste tudi že na več tujih jezikov preloženi, poslednja „Schnaps“ celó na kitajski jezik. Posebno pogubno za mladega delaveca smatrali so ondi to, da si svoje hrane po gostilnah išče, kjer se mu gladka priložnost ponuja, težko zaslužene krajcarje v teku ene noči pognati. Na veliko radost lahko ravno na Nemškem priznamo vedno krepkeje razširjajočo se kato-

liško zavest med delavci, in ta bo najkrepkeji jez strmoglavemu anarhizmu, kterega podreti mu ne bo mogoče, pač pa ga bo v lastno pogubo preskočiti zamogel.

Telegrami.

Dunaj, 31. dec. Dunajski uradni list razglašá postavo o podražavljeni Albrechtove železnice in o zopetnem podaljšanju veljave postave za lokalne železnice od 25. maja 1880 tikajoče se raznih dobrin tem železnicam namenjenih.

Rim, 31. dec. Ruski dnevnik so pisali, da je papež Leon XIII. namenil tisočletnici slovanskih aposteljnov sv. Cirila in Metoda dati poleg verskega tudi političen pomen. Iz Vatikana se tako razlaganje preklicuje in se ravno nasprotno trdi, da se je papež že do Dunaja in Petrograda obrnil in na obeh krajih zagotovil, da bo slavnost odločno le versk značaj imela. V njeno povečanje izdala se bo pri sv. stolu posebna enciklika.

Madrid, 31. dec. Potres razsul in razdjal je Albuquerque; poginili so vsi uradniki. V Alhami imajo 192 mrličev, ki so se pri potresu pobili. Včeraj čutili so se novi sunljeji.

Tuji.

29. decembra.

Pri Maliči: Gutermann in Berner, trgovca, z Dunaja. — Loy, trgovec, iz Kočevja. — Janez Novak, knjigovodja, iz Mengša.

Pri Stonu: Morie Lilles, trgovec, z Dunaja. — Frane Kartin, trgovec, iz Št. Jurja. — Rud. Tančič, trgovec, iz Smartna.

Pri Bavarskem dvoru: Josip Boschor, živ. kupec, iz St. Gallena. — Angelo Floreau, živ. kupec, iz Portoguarra. — Alojzij Sartori, živ. kupec, iz Montebelluna.

Pri Južnem kolodvoru: A. Patrich, posestnik, iz Brežic. — Anton Bohine, posestnik, iz Boštajna. — Alojzij Supančič, posestnik, iz Mokronoga.

Pri Avstrijskem caru: Gustav Kronabetvogel, iz Kamnika. — J. Marot, posestnik, iz Preserja.

Umrli so:

28. dec. Avgust Souvent, c. k. umirovljeni major, 64 let, na Bregu št. 20, Cystillie chronica.

V bolnišnici:

28. dec. Frane Jelenc, mizarski pomočnik, 24 let, jetika.
29. dec. Matija Belaj, pek, 67 let, jetika. — Matija Hren, gostač, 69 let, Marasmus.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

31. decembra.

Papirna renta po 100 glid.	82 gl. 05 kr.
Sreberna	83 " 05 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103 " 90 "
Papirna renta, davka prosta	97 " — "
Akcije avstr.-ogerske banke	857 " — "
Kreditne akcije	294 " 20 "
London	123 " 25 "
Srebro	— " — "
Ces. cekini	5 " 80 "
Francoški napoleonid.	9 " 74 1/2 "
Nemške marke	60 " 25 "

Priznано nepokvarjene izvrstne
voščene sveče

izdelujejo

(5)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Dunajsko zavarovalno društvo na Dunaji.

P. n.

S tem usojamo si naznaniti najuljudneje, da smo pogodbo sklenjeno z g. Jakobom Dobrinom razdrli in da je naše glavno zastopništvo v Ljubljani prevzel naslednik Jan. Ev. Bučarja

g. VIKTOR SCHIFFER

(„pri Bučarji“).

Zahvaljevajoč se za zaupanje, ktero je skazavalo p. n. občinstvo „Prvemu ogerskemu splošnemu zavarovalnemu društvu“, kakor tudi njeni pravni naslednici, prosimo, da se nam taisto ohrani tudi še za bodočnost.

Ponudbe na zavarovanje sprejema takoj g. Viktor Schiffer v Ljubljani, kakor tudi drugi gospodje naši krajevni zastopniki po deželi, kteri tudi z veseljem dajo pojasnila vsakemu, kdor jih potrebuje.

V Gradci, 7. novembra 1884.

Glavno zastopništvo

društva „Wiener Versicherungs-Gesellschaft in Wien“.

G. Micori.

Št. 20294.

Razglas.

Z dopisom dné 6. decembra 1884 št. 9828 je visoka c. kr. deželna vlada za Kranjsko v sporazumljenji s c. kr. finančnim ravnateljstvom mestni občini Ljubljanski dovolila dalnje pobiranje tlakovine na vseh mitnicah s tarifo 4 kr. od vsake vprežene in 2 kr. od vsake gnane živine za prihodnjih 5 let, to je, od dné 1. januarija 1885 do konca decembra 1889. leta proti temu, da ostanje veljavna postavno določena oproščenja od tlakovine.

Mestni magistrat razglašá, da se je po tem ravnati slehernemu, in pristavlja, da se bode tlakovina kakor dosihmal tudi od dné 1. januarija 1885 do 31. decembra 1889. leta pri vseh mitnicah pobirala, se vé da z vednim obzirom na postavna oproščenja od tlakovine.

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 20. decembra 1884.

Župan: Grasselli.

Župan GRASSELLI p. t. prijateljem in znancem, kakor vsem čestitim somoščanom po tem potu voši
veselo novo leto

ker je za-se in za svojo obitelj vzel oprostne listke na korist mestne ubožne zaklade, da se oprostí običajnega posamičnega čestitanja ob novem letu.

Vis. čast. duhovščini in vsim cerkvenim predstojnikom

voši podpisana *srečno in veselo novo leto*, in priporočá ob enem svojo bogato zalogo mnogovrstnega blaga, vsakoršno cerkveno obleko, posebno lepo svilnato blago za bandera, križe, baldahine itd. Z besedo: sprejemljam ter izvršujem vsako dotično naročilo, in sicer ročno in pošteno, kolikor mogoče po najnižji ceni.

Z najodličnišim spoštovanjem

Ana Hofbauer,
Gledališne ulice št. 4.

(3)

Izvrsten med (11)

(**garantiran pitanec**)

v plehastih škatljah po 5 kil (kila po 60 kr.), škatlja 30 kr.

se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti gotovi plači pri

Oroslavu Dolenou,
svečarji v Ljubljani.

Dobiva se tudi med v sátovji.

Ob enem priporočam visokočastiti duhovščini svojo

zalogo pravih garantiranih

voščeniš sveč.

Šaljivi list

„JURIJ S PUŠO“

nastopi II. tečaj v večji obliki,

prinašal bode primerne slike ter veljá za celo leto 3 glid., za pol leta 1 glid. 50 kr., za četrt leta 80 kr. — Denar in pisma naj se pošiljajo pod naslovom: Vredništvo „Jurja s pušo“ v Trstu. (1)